

Siv Irene Pedersen og Lena Wiker

**Dokumentasjon av
arveavgiftsstatistikken
1997-2000**

Notater

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	3
1.1. Bakgrunn	3
1.2. Formål.....	3
2. Arv, gaver og arveavgift.....	3
2.1. Avgiftsplikten	3
2.2. Avgiftssatsene.....	4
2.3. Avkall på arv	5
2.4. Offentlige skifte av dødsbo.....	5
2.5. Gangen i arveavgiftsbehandlingen	5
3. Innhenting og bearbeiding av datamaterialet.....	7
3.1. Innhenting.....	7
3.2. Bearbeiding og kontroll av materialet	7
4. Kvalitetsvurderinger	9
5. Arveavgiftsundersøkelsens betydning for arveavgiftsstatistikken.....	10
6. Fremskrivning av prøvenyer	12
7. Oppsummering og veien videre.....	12
Litteratur.....	13
Vedlegg	14
1. Prosesskart, rådighetsdato 2000	14
2. Prosesskart, vedtaksdato 2001	15
3. Arvemelding.....	17
4. Gavemelding.....	21
5. Erklæring om avslag på falt arv etter arveloven §74.....	25
De sist utgitte publikasjonene i serien Notater	26

1. Innledning

1.1. Bakgrunn

Arveavgiftsstatistikken bygger på opplysninger hentet fra skattefogdenes arveavgiftssystem. Skattefogdkontorenes omlegging til IT-orientert saksbehandling av arve- og gavesaker gjorde datamaterialet tilgjengelig for statistikkformål. IT-systemet for arveavgift var innført på alle landets skattefogdkontorer i løpet av mars 1995. Skattefogden i hvert fylke registrerer opplysninger om arve- og gavesaker på egen database, som rent fysisk er plassert hos skattefogden i Oslo og Akershus. Hver skattefogd har imidlertid bare innsyn i sin egen database, økonomi- og tjenesteseksjonen i Skattedirektoratet er de eneste som har tilgang til alle databasene. Eier av arveavgiftssystemet er Det Kongelige Finans- og Tolldepartementet.

Statistisk sentralbyrå ved Seksjon for dataregistrering deltok i innføringen av IT-systemet hos Skattefogden. Seksjonen var med på å overføre tre ulike registre/arkiv til EDB/maskinlesbar form. På oppdrag fra departementet ble opplysninger om ubehandlede arve- og gavesaker og uregistrerte skifteattester lagt inn i databasen. Arbeidet ble gjort i løpet av 1994.

1.2. Formål

Arveavgiftsstatistikken er etablert for å dekke flere behov i Statistisk sentralbyrås statistikkproduksjon. Hovedformålet vil være å gi statistikk over utlignet avgift og avgiftsgrunnlag. Størrelser av interesse har vært antall mottakere og givere, sum grunnlag for avgift og sum utlignet avgift fordelt på henholdsvis arve- og gavesaker, utviklingen til disse størrelsene over tid og fordelingen av avgiften og grunnlaget. Statistikken gir også muligheten til å beregne provenyeffekter av endringer i regler, avgiftssatser og lignende. Videre kan arveavgiftsstatistikken brukes i analyser av inntekts- og formuesfordelingen ved å koble til opplysninger fra inntektsstatistikken. Dette gir oss en mulighet til å studere hvilken betydning arv og gaver har for individenes inntekt¹ og formue, og fordelingen av denne.

2. Arv, gaver og arveavgift

2.1. Avgiftsplikten

For arv og gaver over et visst beløp skal det betales arveavgift (se avsnitt 2.2). Arveavgiften er i Norge knyttet til mottaker, ikke til bo. Avgiftsgrunnlaget er hva en mottaker mottar fra en giver i avgiftspliktige gaver og arv, uavhengig av hvor lang tid det går mellom de ulike arve- og gaveoverføringene. Avgiften blir beregnet på grunnlag av innsendt arvemelding eller gavemelding. Fristen for å sende inn arvemelding er seks måneder etter arvelaters død. Det skal sendes inn melding selv om midlene i boet er så små at det ikke vil bli utlignet avgift (nullbo). Hvis gjenlevende ektefelle tar over boet, såkalt uskiftet bo, skal det ikke sendes inn arvemelding. Uskiftet bo er derfor ikke med i arveavgiftsstatistikken. Nullbo er heller ikke med i statistikken, selv om de er delvis registrert (se avsnitt 3.2.). Bare arve- og gavemottakere som har mottatt avgiftspliktige beløp er med i statistikken. Med unntak av arv til ektefelle og arv til visse allmennyttige formål, er all arv over fribeløpet i utgangspunktet avgiftspliktig. Gavemeldinger skal sendes inn senest en måned etter gaven ble gitt. Meldeplikten gjelder både giveren og mottakeren. Ikke alle gaver er avgiftspliktige, blant annet er

---

¹ Om arv og gaver skal regnes som inntekt er det teoretisk uenighet om. I henhold til internasjonale retningslinjer bør "inntekt" bare omfatte kontantstrømmer som husholdningen mottar med en viss regularitet (Epland, notat 98/43).

gaver til ektefelle unntatt arveavgift. Videre er det fire forhold som avgjør om en gave er avgiftspliktig:

- Om gaven går ut over det som er vanlige takknemlighets-/oppmerksomhetsgaver.
- Om mottakeren er i slekt med eller knyttet til giveren.
- Om mottakeren er tatt med i testamente.
- Om gaven er gitt nær dødsfallet.

Gaver (ut over rammen av skikk og bruk) til livsarvinger og personer tilgodesett i testamente på det tidspunktet gaven ble gitt, regnes derfor som avgiftspliktige. Videre er det avgiftsplikt for alle som har mottatt gaver innen seks måneder før dødsfallet. Var mottakeren eller ektefellen tatt med i testamentet ved givers død, skal alle gaver som er gitt de siste fem år før dødsfallet regnes som avgiftspliktige. Periodiske ytelser til oppfostring og utdanning er unntatt arveavgiften. For en nærmere beskrivelse av avgiftsplikt ved gaver se "Skatt og arveavgift ved dødsfall" utgitt av Skattedirektoratet i 1997. Når en gave blir avgiftspliktig, regnes verdien av denne som "forskudd på arv" når det senere skal beregnes arveavgift på arven. Forfall på avgift er tre måneder etter at gaven er ytt. I avgiftsstatistikken er det mulig å skille mellom arv, gave og avgift det enkelte år og tidligere gave/avgift.

2.2. Avgiftssatsene

Det er Stortinget som hvert år fastsetter avgiftssatsene for arv og gaver. Fra og med 1.1.1999 ble satsene endret. Avgiftsgruppene er som følger:

- §0 Allmennyttige organisasjoner og ektefeller.
- §4 Arvelaterens/giverens foreldre, barn, fosterbarn og stebarn som er oppfostret hos arvelateren/givere.
- §5 Andre.

Satsene 1.1.1985 - 31.12.1998:

	§0	§4	§5
Av de første 100 000 kr.	Ingen avgift	Ingen avgift	Ingen avgift
Av de neste 300 000 kr.	Ingen avgift	8 prosent	10 prosent
Av overskytende	Ingen avgift	20 prosent	30 prosent

Satsene fra og med 1.1.1999:

	§0	§4	§5
Av de første 200 000 kr.	Ingen avgift	Ingen avgift	Ingen avgift
Av de neste 300 000 kr.	Ingen avgift	8 prosent	10 prosent
Av overskytende	Ingen avgift	20 prosent	30 prosent

Arveavgiftsgrunnlaget er lik bruttoformuen til avdøde minus gjeld og andre forpliktelser, kostnader ved dødsfallet og andre dokumenterte utgifter. Standardfradrag for begravelsekostnader, skiftekostnader og gravsted er 25 000 kroner dersom høyere utgifter ikke kan legitimeres. Avgiftsgrunnlaget skal rundes ned til nærmeste tall som kan deles på 1 000. Ved gaver fra felleseie og arv fra uskiftet bo til felles arving, regnes halvparten av arveavgiftsgrunnlaget for å være gitt fra hver av ektefellene. Felles arving er definert som felles barn eller felles testamentarving. Barnebarn regnes vanligvis ikke som fellesarving (men se avsnitt 2.3 "avkall på arv"). Utdeling av midler fra særreie eller fra uskiftet bo til andre enn felles arving blir regnet for å være gitt av eieren av særreiet eller

lengstlevende ektefelle alene. Hvis det er delt ut arv eller gaver tidligere regner en først ut avgiften på grunnlag av summen til alle arveavgiftsgrunnlag. Deretter trekker en ifra alle tidligere avgifter man ville betalt hvis dagens satser hadde vært brukt. Et eksempel vil gjøre dette klarere.

Anta at Arve Arvesen i 1980 mottok 400 000 i forskudd på arv fra sine foreldre. Han betalte den gang 32 000 kroner i avgift. I 1996 arvet han 600 000 kroner etter sine foreldre. For å finne ut av hvor mye Arve Arvesen skal betale i arveavgift må vi først beregne den samlede avgiften på 1 000 000 etter satsene i 1996. Vi antar at foreldrene hadde felleseie slik at han arvet 500 000 kroner fra hver av dem:

2 x 0 prosent av 100 000 kroner:	0 kroner
2 x 8 prosent av 300 000 kroner:	48 000 kroner
2 x 20 prosent av 100 000 kroner:	40 000 kroner

Minus beregnet arveavgift av gaven fra 1980 etter satsene i 1996.

2 x 0 prosent av 100 000 kroner:	0 kroner
2 x 8 prosent av 100 000 kroner:	16 000 kroner

Arve Arvesen skal betale 72 000 kroner i arveavgift for 1996. Selv om han betalte 32 000 kroner i avgift i 1980, får han bare fradrag for 16 000 kroner. Avgiften forfaller til betaling 12 måneder etter at dødsfallet har funnet sted, men avgiftsmyndighetene kan gi utsettelse.

2.3. Avkall på arv

En arving kan gi avkall på hele eller deler av en arv etter visse vilkår. Arven går da videre til arvingens egne arvinger. Det må ikke være knyttet noen forbehold eller vilkår til avslaget. Arven regnes da for å være gitt direkte fra arvelater til arvemottaker. I vårt eksempel kunne Arve Arvesen gitt avkall på hele arven til fordel for sine tre barn. De ville da ha mottatt kroner 200 000 hver; 100 000 kroner fra hver av besteforeldrene. I dette tilfellet ville det ikke blitt utlignet avgift.

2.4. Offentlige skifte av dødsbo

Ved arv etter dødsbo kan det enten gjennomføres privat skifte (arvingene tar selv hånd om deling og oppgjør av dødsbo) eller offentlig skifte. Ved privat skifte blir arvingene ansvarlig for gjeld og andre forpliktelser etter avdøde i henhold til reglene i arveavgiftsloven. De skal da innen 60 dager sende skifteretten en erklæring om overtakelse av arv og gjeld. Dersom arvingene ikke ønsker å ta på seg ansvaret for boet, vil boet bli satt under offentlig skifte. I slike tilfeller er det skifteretten som beregner og krever inn arveavgiften. Offentlig skifte kan også være aktuelt i de tilfellene arvingene ikke blir enige om fordelingen på arven, eller de av andre grunner finner det hensiktsmessig. Ettersom et offentlig skifte er forbundet med høye kostnader, velges denne ordningen relativt sjelden. Offentlige skifter blir ikke registrert i Skattefogdens arveavgiftssystem og inngår derfor ikke i arveavgiftsstatistikken.

2.5. Gangen i arveavgiftsbehandlingen

Arvesakens alder, det vil si når råderetten til arven inntraff, bestemmes ut fra dødsdatoen til arvelater, eventuelt lengstlevende arvelater i uskiftet bo. For gaver/forskudd på arv regnes den datoen da ytelsen fant sted. Arvesaker registreres på bakgrunn av skifteattester til skifterettene og suppleres med opplysninger fra arvemeldingene. Skifteattestene mottas ca. 3 måneder etter dødsfallet, mens arvemeldingene mottas i snitt ca. 5-6 måneder etter dødsfallet. Gavesaker registreres på bakgrunn av innsendte gavemeldinger fra de avgiftspliktige, eller på bakgrunn av innsendte meldinger fra

ligningskontoret, sorenskriver (tinglyste hjemmelsoverganger) eller fra forsikringselskaper. Ved mottatt melding om arv/gave registreres personopplysninger om alle parter i saken.

I de fleste tilfellene trenger skattefogden noe behandlingstid før det kan fattes noe vedtak i sakene. Etter at et vedtak er fattet blir blant annet opplysninger om nettoverdien av arve- og gaveoverføringene mellom partene og beregnet avgift for avgiftspliktige, registrert.

Av de arve- og gavesakene som skattefogden behandler kommer flere tilbake som klagesaker. Skattefogden går da selv gjennom verdsettelsen av boet/gaven på nytt. Hvis mottakerne fortsatt er uenige i avgjørelsen, går saken over til rettsapparatet og blir verdsatt ved rettslig skjønn. Ved klage på juridiske aspekter ved saksbehandlingen er Det Kongelige Finans- og Tolldepartement klageinstans.

Verdsetting

Det finnes flere verdsettelsesmetoder for arv og gaver, og hver enkelt av formuesgjenstandene kan være verdsatt på ulike måter

- 1 = Påstand, ikke dokumentert (arvingens påstand, verdsettelse i skiftesamling eller bobestyrers verdsetting der verdien ikke er dokumentert på annet vis).
- 2 = Pålydende (bankkonti etc.)
- 3 = Takst (f.eks. godkjent takstmann eller tilsvarende skiftetakst)
- 4 = Landbrukseiendom etter åsetetakst, jf arveavgiftsloven § 14
- 5 = Skjønn (saksbehandlers skjønn, bobestyrers skjønn)
- 6 = Rettslig skjønn
- 7 = Salgssum
- 8 = Børskurs, annen notering
- 9 = Ikke børsnoterte aksjer, jf. arveloven § 11A
- 10 = Likningsverdi
- 11 = Likningsverdi multiplisert med 2
- 12 = Likningsverdi multiplisert med 3
- 13 = Likningsverdi multiplisert med 4
- 14 = Likningsverdi multiplisert med 5
- 15 = Brannforsikringssum
- 16 = Annet
- 17 = Ulik verdsetting
- 18 = Uoppgitt

I en undersøkelse som SSB gjennomførte for arveavgiftsutvalget² i 1999 var fordelingen på de utvalgte sakene som følger:

Fordeling av verdsettingsmetoder i arvesaker, skattefogden.

Antall observasjoner. Vedtaksdato. 1998

	Antall observasjoner
I alt	1 977
Påstand, ikke dokumentert	630
Pålydende	698
Takst	61
Skjønn	221
Salgssum	168
Børskurs	58
Ikke børsnoterte aksjer	11
Annet	47
Ulik verdsetting	7
Andre metoder	16
Uoppgitt	60

² Arveavgiftsundersøkelsen 1998 ble gjennomført i 1999 på oppdrag av arveavgiftsutvalget, oppnevnt av Stortinget. Arveavgiftsutvalgets oppgave var å se på arveavgiftssystemet i Norge. Undersøkelsen skulle kartlegge ulike sider ved arveavgiftssystemet som ikke kommer fram i arveavgiftsstatistikken, som fordeling av formuesverdier i boet, verdsettingsmetoder, nullbo og offentlige skifter.

Ulike typer verdsettelsesmetoder er vanlige på ulike typer formuesgjenstander. Merk at i statistikken er det de registrerte verdiene som studeres, de reelle verdiene kan være høyere.

3. Innhenting og bearbeiding av datamaterialet

3.1. Innhenting

I konsesjon fra Datatilsynet av 12.05.1997 gis Statistisk sentralbyrå (SSB) tillatelse til å opprette personregister innenfor rammekonsesjonen av 02.05.1990. Registerets navn er "Arveavgiftsregisteret". I konsesjonen er det gitt tillatelse til koblinger mellom arveavgiftsstatistikken og inntektsstatistikken. Arveavgiftsstatistikken består av et uttrekk av opplysninger fra skattefogdens arveavgiftssystem. Statistisk sentralbyrå mottok den første oversendelsen av data fra skattefogdens arveavgiftssystem i april 1998 (det ble tidligere mottatt en testfil). Filen med utvalgte variabler besto av alle observasjoner som til da var lagt inn i arveavgiftssystemet. Dataene ble mottatt på en 4 mm DAT-tape ordnet i tre årganger (1995, 1996, 1997) etter vedtaksdato. Innen hver årgang var det 18 filer, en per skattefogd (Oslo og Akershus har felles, ellers en per fylke).

I senere år har SSB mottatt dataene på CD, med 18 filer for rådighetsdato og 18 filer for vedtaksdato for hver årgang. Rådighetsdatofilene gjelder for år n , mens vedtaksdatofilene gjelder for år $n+1$.

I ubearbeidet versjon, det vil si slik SSB mottar materialet (fra og med dataene mottatt i 1999), består det av følgende variabler per observasjon:

- Sakstype: Arv (A) eller Gave (G)
- Saksnummer
- Mottakers fødselsnummer
- Mottakers og givers/arvelaters navn og adresse
- Mottakers dødsdato
- Givers/Arvelaters fødselsnummer
- Givers/Arvelaters dødsdato
- Rådighetsdato
- Netto arv/gave
- Tidligere arv/gave
- Avgift grunnbeløp
- Tidligere avgiftsbeløp
- Beskrivelse av gave/arv
- Avgiftsgruppe
- Vedtaksdato

3.2. Bearbeiding og kontroll av materialet

SSB mottar semikolonseparerte filer. Disse blir lest inn av et SAS-program som, i tillegg til å lage en ny variabel (skattefogd), sjekker om det finnes ekstra semikolon. Ekstra semikolon finnes først og fremst i feltet som eventuelt beskriver arven/gaven. Observasjonene med ekstra semikolon blir deretter rettet opp ved at semikolon fjernes. De 36 filene (18 for rådighetsdato og 18 for vedtaksdato) blir deretter satt sammen til en fil etter rådighetsdato og en fil etter vedtaksdato. Disse filene langtidslagres under

- \$SKATT/sbarv/arkiv/g200(n)/rdato.ark

- \$SKATT/sbarv/arkiv/g200(n+1)/vdato.ark og er dokumentert i DataDok.

Videre bearbeiding og kontroll av materialet:

1. Fordelingen av dataene sammenlignes mot forrige år. Det blir kontrollert at antall arve- og gavesaker per skattefogd stemmer mot fjorårets fordelinger. Fordelingen av saker på avgiftsparagraf og type sak (gave/arv) blir også kontrollert mot fjoråret.
2. Mottakers og givers/arvelaters navn og adresse fjernes. Disse variablene er ikke av betydning for prosessen videre.
3. Kontroll av felles saker for vedtaksdato 200(n) og vedtaksdato 200(n+1). Det skjer at en og samme sak kommer igjen på flere årganger. Årsaken til dette kan for eksempel være at det første vedtaket i saken ble påklaget, og at saken får et nytt vedtak og følgelig en ny vedtaksdato. Et sas-program plukker ut de av årets saker som også finnes på fjorårets vedtaksdatofil. Arv-/gavebeløpene sammenlignes for årgangene. Spesielt store felles saker må vurderes og i enkelte tilfeller tas ut. Omfanget på felles saker blir også vurdert.
4. Avgiftsfrie arve- og gavebeløp fjernes. For det første gjelder dette saker der avgiftsgrunnlaget er mindre enn fribeløpet (nullbo). Selv om skattefogdene ikke er pålagt å registrere nullbo, blir en del registrert likevel. Observasjoner hvor arv/gave 200(n)=0 blir også tatt ut. Dette er saker hvor skattefogden har registrert personopplysninger etter at skifteattest er mottatt men før arve- eller gavemelding har blitt mottatt. Videre blir observasjoner hvor avgiftsparagraf = 0 fjernet, det vil si arve-/gavesaker til ektefeller eller allmenntilfelle (ikke avgiftspliktig).
5. Hver enkelt giver/mottaker kan være ført opp flere ganger med samme rådgighetsdato. En giver kan ha fordelt arven/gaven på flere barn og en mottaker kan ha fått fra begge foreldrene. Ved ren avgiftsstatistikk vil det være av interesse å se på antall observasjoner/saker hvor det er utlignet avgift. I andre sammenhenger er vi interessert i hva hver enkelt person har gitt/mottatt i løpet av et år. Årgangene må da aggregeres opp slik at mottakere/givere bare er ført opp én gang innenfor hver sakstype (se avsnitt 4). Det vil imidlertid fremdeles forekomme dubletter hvis noen har gitt/mottatt (til/fra samme person) både arv og gave i løpet av et år. Vi kan ikke aggregerer opp observasjoner på fødselsnummer for både mottakere og givere samtidig. Det må lages egne filer for mottakere og givere innenfor hver årgang. For å beholde alle opplysningene ved aggregeringen droppes variablene "sakstype" som brukes for å skille mellom arve- og gavesaker. I stedet lages det egne variabler for henholdsvis arvebeløp, gavebeløp, avgift arv og avgift gave det enkelte år. I de ferdige tabellene blir antallet mottakere definert som antall mottakere som har mottatt avgiftspliktig arv og antall som har mottatt avgiftspliktige gaver. Disse blir deretter lagt sammen til antall som mottar arv og gaver. Dette betyr i praksis at en mottaker som mottar både avgiftspliktig arv og avgiftspliktig gave samme år blir reknet som to mottakere. Avgiftsmessig blir dette den beste måten å gjøre det på. Det er vanligere innen samme år å motta gave og arv fra ulike givere enn å motta gave og arv fra samme giver, og vil derfor oftere være snakk om forskjellige avgiftsforhold. Det er dessuten uansett regnet som ulike saker. En person som mottar avgiftspliktig arv fra ulike givere, eller som mottar mer enn én avgiftspliktig gave i løpet av et år, regnes derimot som én mottaker.
Eksempel: Arve Arvesen får tre avgiftspliktige gaver i løpet av 2000. Samme år mottar han avgiftspliktig arv. Arve Arvesen vil bli regnet som én mottaker under gaver og én mottaker under arv.
6. Fordelingen av de største arve- og gavesakene blir undersøkt og sammenlignet mot de to siste årgangene. Det blir blant annet sett på hvor mange som mottok arv eller gave i millionklassen de tre årgangene, og om antall mottakere av store beløp har steget eller sunket.
7. Antall med avgift og antall med avgiftsgrunnlag sammenlignes. Disse antallene skal stemme overens, men under arbeidet med arveavgiftsstatistikken 2000 fant vi én sak som kun hadde avgift og ikke grunnlag. Ved nærmere undersøkelse viste dette seg å være en svært spesiell sak, som vi bestemte oss for å ta ut av datamaterialet (fare for identifisering).

8. Før kryptering bør det lages to nye filer med avledet alder og kjønn ut fra fødselsnummer. Dette vil være nyttig å ha ved eventuell kobling til annen statistikk, for eksempel inntektsstatistikk.

4. Kvalitetsvurderinger

En kan merke seg følgende svakheter ved arveavgiftsstatistikken:

Mottakers/Givers/Arvelaters fødselsnummer

Dersom fødselsnummeret mangler og skattefogden ikke kan finne det riktige, vil personen bli tildelt et kunstig fødselsnummer. Fødselsnummeret blir i disse tilfellene ført slik: 333333xxxxx (hvorav de fem siste er en fortløpende nummerering). Dette vil ofte være personer bosatt i utlandet/utenlandske statsborgere. Ved eventuell tillaging av variablene alder og kjønn vil disse få kode = 0 på variabelen kjønn og alder = 999. Dersom en organisasjon er mottaker vil også denne få tildelt et kunstig fødselsnummer av samme type som personer. Dette gjør at det ikke går an å skille mellom personer og organisasjoner. En spesiell ulempe ved dette er at arv/gaver til allmennyttige organisasjoner ikke lar seg skille ut, og at det derfor er umulig å lage egen statistikk på hvor mye slike organisasjoner mottar. Det hadde vært en fordel om disse hadde blitt merket ved registreringen hos skattefogdkontorene, slik at de kunne analyseres for seg.

Ulik registrering av nullbo

De fleste dødsbo i arveavgiftssystemet er såkalte nullbo. Dette er bo hvor mottakerne mottar verdier under avgiftsgrensen. Ved å gi avkall på arv kan bo med en mottaker som i utgangspunktet er verdsatt til f.eks. 900 000 kroner ende opp som nullbo. Hvis mottaker i dette tilfelle beholder 100 000 kroner selv, og gir 200 000 kroner til hver av sine fire barn vil det under visse forutsetninger ikke bli utlignet avgift (*se avsnitt 2.3*).

Registreringen av nullbo og av ikke avgiftspliktige mottakere i avgiftspliktige bo er forskjellig fra skattefogd til skattefogd. Det er ikke uvanlig at bare noen mottakere er registrert i bo med mange mottakere. Det er heller ikke uvanlig at en del av mottakerne som har mottatt avgiftsfri arv ikke blir registrert selv om det finnes avgiftspliktige mottakere i boet. Siden enkelte nullbo ikke er ført opp i det hele tatt, mens andre bare er ført med navn, må de nullbo som faktisk er ført med beløp fjernes for å få en konsistent statistikk. Dette fører til at vi bare kan gi statistikk over avgiftspliktig arv. De registrerte nullboene kan fremdeles hentes fra arkivfilen. For avgiftsstatistikken og fordelingsanalyser ville det ha vært en fordel å ha hele avgiftsgrunnlaget registrert. Det hadde gitt muligheten til å se på det totale omfanget av og størrelsen på arv og gaver i samfunnet. For gavesaker er alle beløp med i skattefogdens arveavgiftssystem, også de avgiftsfrie. Dette kommer av at gaver regnes som forskudd på arv og kan påvirke avgiften ved senere overføringer.

Offentlige skifter er ikke med i statistikken

En andel av skiftene ved dødsfall foregår ved skifteretten, ved såkalt offentlig skifte. Avgiften er allerede beregnet når oppgjøret overføres til skattefogden, og avgiftsgrunnlaget for disse sakene blir ikke registrert hos skattefogden. Arveavgiftsstatistikken omfatter derfor ikke tall fra offentlige skifter, og gir altså ikke et komplett bilde av samtlige booppgjør i året.

Verdsettelse

I arve- og gavesaker hvor det ikke er snakk om kontanter vil verdien av arven/gaven være avhengig av verdsettelsesmetode. I disse tilfellene vil verdsettelsesreglene ofte føre til lavere verdi på en formuesgjenstand enn f.eks. markedsverdi. Dette vil være avhengig av planene videre med arven (f.eks. om en eiendom skal selges direkte eller beholdes), men generelt sett godtas en lav verdsettelse i forhold til reell verdi. Verdsettelsesmetodene har vi ingen opplysninger om på fila fra skattedirektoratet. Vi vet altså ikke hvordan boet er verdsatt og heller ikke den reelle verdien.

Arveavgiftsstatistikken vil derfor ikke i alle tilfeller vise de virkelige verdiene i boet, men ligge noe lavere. I tillegg vil noen arve- og gaveoverføringer komme under fribeløpsgrensen på grunn av verdsettelsen, og faller dermed ut av statistikken.

Publiseringsårgang

I arveavgiftsstatistikken vil rådighetsdatoen, det vil si dødsdatoen til arvelater (lengstlevende arvelater i uskiftet dødsbo) eller når gaven er ytt, avgjøre hvilken årgang arve- og gavesakene publiseres under. Alternativet er å publisere etter vedtaksdato, det vil si når avgiften blir utlignet. Dette vil gi svært varierende tall da skattefogdene sitter på mange gamle saksrestanser som de er i ferd med å bygge ned. I Stortingsproposisjon nr. 1 1997-1998 står følgende: "Reduksjonen av saksrestansen har ført til en betydelig økning i utlignet beløp siden utgangen av 1994. Det antas imidlertid at provenyet i framtiden vil være noe lavere etterhvert som saksrestansen stabiliseres. Det forventes at saksrestansen vil utgjøre om lag 10 000 - 15 000 saker de nærmeste år". Ved å bruke rådighetsdato vil variasjoner i avgiftsgrunnlag og avgift forekomme som følge av naturlige variasjoner i antall døde per år og gavegiverens gavemildhet.

Uttreksdato

På grunn av lange frister for å sende inn arvemelding/gavemelding, og behandlingstid hos skattefogden, vil det være grunnlag for å hente inn en ny årgang ett år etter årsskifte (rådighetsdato). For å redusere antall restanse mest mulig er uttrekkstidspunktet satt til april året etter påfølgende år (fra og med rådighetsdato 1997). Det innebærer at de arve- og gavesakene i arveavgiftsstatistikken som har rådighetsdato 1999 ikke vil være klar før april 2001. I noen tilfeller vil det kunne ta enda lengre tid å få ferdigbehandlet en sak, f.eks. når arvingene bor i utlandet. Når det gjelder vedtaksdato er dette klart allerede fra januar påfølgende år. Uttrekket blir likevel tatt i april påfølgende år. Det betyr at rådighetsdato 1999 og vedtaksdato 2000 begge blir trukket i april 2001. I visse tilfeller vil saker (f.eks. ved klager) bli tatt ut av arveavgiftssystemet for deretter å bli lagt inn i en senere årgang. Dette kan føre til at samme sak forekommer på flere årganger (se avsnitt 5.). Ved publisering av statistikk må det understrekes at rådighetsdatoen avgjør hvilken årgang sakene havner under.

5. Arveavgiftsundersøkelsens betydning for arveavgiftsstatistikken

I arbeidet med arveavgiftsundersøkelsen 1998 viste det seg at det manglet noen mottakere på registeret som fantes i undersøkelsen. Det ble da bestilt et nytt uttrekk av arveavgiftsregisteret (rådighetsdato 1997 og vedtaksdato 1998), som ble sammenlignet med det opprinnelige uttrekket fra april 1999 for å se hvor store forskjellene mellom de to var. Forskjellen mellom filene med uttrekk april 1999 og januar 2000 var som følger:

Differanser mellom filer oversendt fra SKD april 1999 og januar 2000

	Rådighetsdato 1997			
	<i>Mottatt 04.1999</i>	<i>Mottatt 01.2000</i>	<i>Differanse</i>	<i>Differanse %</i>
Antall mottakere:				
- Arv og gaver	31 331	34 296	2 965	9,46
- Arv	21 683	24 204	2 521	11,63
- Gaver	9 648	10 415	767	7,95
Sum beløp mottakere:				
- Arv og gaver	11 077 559 942	12 539 294 321	1 461 734 379	13,20
- Arv	7 271 381 183	8 413 002 061	1 141 620 878	15,70
- Gaver	3 806 178 759	4 126 292 260	320 113 501	8,41
- Samlet avgift	957 662 660	1 114 195 220	156 532 560	16,35

Gjennomsnittsbetrag, mottakere:				
- Arv og gaver	356 627	365 619	8 992	2,52
- Arv	335 349	347 587	12 238	3,65
- Gaver	394 504	396 187	1 683	0,43
- Samlet avgift	30 830	32 487	1 657	5,37

Vedtaksdato 1998				
	<i>Mottatt 04.1999</i>	<i>Mottatt 01.2000</i>	<i>Differanse</i>	<i>Differanse %</i>
Antall mottakere:				
- Arv og gaver	30 546	31 297	751	2,46
- Arv	21 883	22 364	481	2,20
- Gaver	8 882	9 172	290	3,27
Sum betrag mottakere:				
- Arv og gaver	11 596 375 067	11 648 798 378	52 423 311	0,45
- Arv	8 169 466 371	7 931 827 059	-237 639 312	-2,91
- Gaver	3 426 908 696	3 716 970 319	290 061 623	8,46
- Samlet avgift	1 115 706 480	1 079 276 500	-36 429 980	-3,27

Gjennomsnittsbetrag, mottakere:				
- Arv og gaver	379 636	372 201	-7 435	-1,96
- Arv	373 324	354 669	-18 655	-5,00
- Gaver	385 826	405 251	19 425	5,03
- Samlet avgift	36 525	34 484	-2 041	-5,59

Det viste seg at differansen med hensyn til rådgighetsdato stort sett kunne forklares ut fra restanse. Det var naturlig at differansen var ganske stor når tidspunktene for uttrekk var såpass langt fra hverandre.

Det var først og fremst vedtaksdato som ville vise hvor stor del av differansen som skyldtes feilen i det første uttrekket, men vi så faktisk at beløpstallene var mindre for uttrekket fra januar 2000 enn det var for uttrekket fra april 1999. Det viste seg at det var saker som fantes i det første uttrekket som ikke fantes i det seneste uttrekket, blant annet en spesielt stor sak. Saken hadde hatt vedtaksdato 1997, 1998 og til slutt vedtaksdato 1999, og den hadde hele tiden vært registrert på den siste vedtaksdatoen. Dette førte til at saken dukket opp med endrede beløp i tre ulike årsganger.

Dette kunne løses på følgende måter:

1. Uttrekket kunne endres til januar for både vedtaksdato og rådgighetsdato. Vi ville da fått stor restanse på rådgighetsdato. Dette var grunnen til at uttrekket ble flyttet til april i utgangspunktet.
2. Uttrekkstidspunkt for rådgighetsdato og vedtaksdato kunne vært ulikt, for eksempel vedtaksdato i januar og rådgighetsdato i april.
3. Uttrekket av både rådgighetsdato og vedtaksdato kunne være i april, men med ekstra sjekker for eventuelle ekstreme observasjoner for så å ta ut de som har forekommet på tidligere års register. Ekstreme observasjoner kan i tillegg sjekkes med SKD.

På grunn av at det beste rent praktisk er å ta uttrekket for rådgighetsdato og vedtaksdato samtidig, og fordi en uansett ikke kan være sikker på at en ikke får saker som forekommer flere ganger, ble det bestemt at uttrekket skal skje i april. Det skal på hver årgang sjekkes hvor mange og hvor store saker som årgangen (vedtaksdato) har felles med forutgående årgang. Hvis dette er relativt stabilt og ikke for omfattende, skal disse beholdes. Spesielt store saker skal undersøkes nærmere og eventuelt tas ut før en lager arkivfil. Dette har blitt gjort fra og med vedtaksdato 1999.

Endret vedtaksdato er grunnen til at saker har forsvunnet ut av en årgang og dukket opp igjen i neste. Endret vedtak kan komme av to ting:

- Klagesaker, der vedtak kan bli endret.
- Saker der det finnes formuesgjenstander som tar tid å utrede. Hvis det er formuesgjenstander som er vanskelig å utrede, vil en i visse tilfeller utrede de resterende formuesgjenstandene. Dette gjøres for å få inn avgift på disse. Når de problematiske formuesgjenstandene så er utredet, vil det komme et nytt vedtak i saken. Dette skjer relativt sjeldent, men fordi det ofte er snakk om store bo når det først skjer, kan det likevel ha en del å si for de årgangene det gjelder.

6. Fremskrivning av provenyer

Etter flere forespørsler, blant annet fra Det Kongelige Finans- og Tolldepartement, er det laget et eget SAS-program som kan foreta diverse beregninger på datamaterialet. Ved slike beregninger tas det utgangspunkt i rådighetsdatofilen. Programmet kan finne provenyvirkningene av å endre på avgiftssatser og/eller fribeløp/innslagspunkt for avgift. En vil altså kunne se hvordan det å øke eller redusere avgiftssatsene eller fribeløpet vil slå ut på utliget avgift. Programmet kan også ta hensyn til formuesvekst/oppjustering av avgiftsgrunnlaget. Det er mulig å se på arv og gaver hver for seg eller sammen, og å finne endringene i avgiftsgrunnlaget på de ulike trinnene. Videre er det mulig å skille mellom ulike typer arvemottakere (§0, §4 og §5). Dette gjør det enkelt å studere virkningene av justeringer i avgiftspolitikken.

7. Oppsummering og veien videre

Verdien av arve- og gaveoverføringer i samfunnet, og dermed myndighetenes avgiftsproveny, blir bestemt i et komplisert samspill mellom en rekke faktorer. Blant annet vil aktørenes økonomiske forutsetninger og behov, slektskapsforhold, motiver for ressursdisponering, sosiale sikringssystemer og offentlig økonomisk politikk være av betydning (Langsether, INAS rapport 93:4). Overføringer i form av arv eller gaver vil ha betydning for fordelingen av inntekt og formue mellom og innen generasjoner og ulike husholdningsgrupper. Ved å koble arveavgiftsstatistikken opp mot annen relevant statistikk kan vi studere fordelingsvirkninger i en grad det ikke har vært mulig å gjøre tidligere. Arveavgiftsstatistikken kan i tillegg være en viktig kilde innen avgiftsstatistikk.

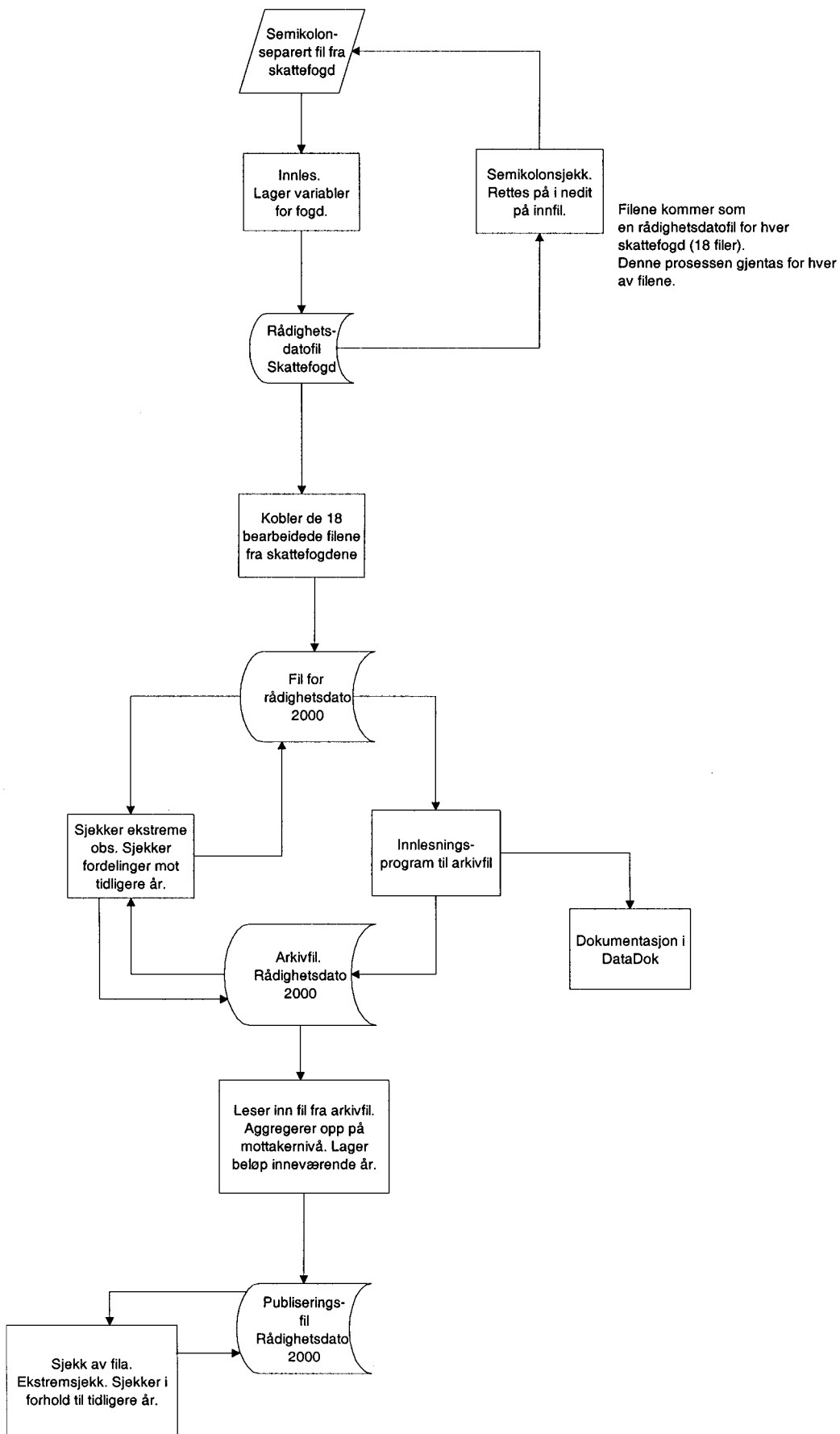
Arveavgiftsstatistikken gir i dag et godt grunnlag for publiseringen av tall for utlignet avgift og grunnlaget for denne. Spørsmålene rundt fordeling av arv og gaver og kjennetegn ved giverne/mottakerne var det før 1995 kun mulig å studere ved hjelp av utvalgsundersøkelser. Arveavgiftsstatistikken gav også et godt grunnlag for arveavgiftsundersøkelsen som ble gjennomført for arveavgiftsutvalget i 1999/2000 (vedtaksdato 1998).

En svakhet ved arveavgiftsstatistikken er utelatelsen av nullbo i arveavgiftssystemet. Dødsbo som faller utenfor avgiftsplikten og ikke avgiftspliktige mottakere i avgiftspliktige bo blir ikke konsekvent registrert hos skattefogden. Offentlige skifter er også utelatt i statistikken. Først når også nullbo og offentlige skifter registreres kan vi si noe om de totale overføringene av arv og gaver i samfunnet og fordelingen av disse. Videre har vi i dag ingen oversikt over hvilke(-n) verdsettelsesmetode(-r) som blir brukt i de enkelte saker, og vi har heller ingen oversikt over reelle verdier. Arveavgiftsstatistikken gir derfor et ufullstendig bilde av hvor mye som egentlig gis og mottas av arv og gaver. Når det gjelder arv og gaver til ektefeller og visse allmenntilgitt organisasjoner, er dette avgiftsfritt selv om summen er større enn fribeløpet. Disse to gruppene lar seg i dag ikke skille fra hverandre, det vil si at vi ikke kan se på arv og gaver til allmenntilgitt organisasjoner uten å samtidig få med sum arv og gaver til ektefeller. Hadde gruppene fått hvert sitt kjennetegn/merke tidligere i prosessen, ville det vært mulig å se på kun den ene gruppen. Det er derfor ønskelig at rutinene her blir endret i framtida.

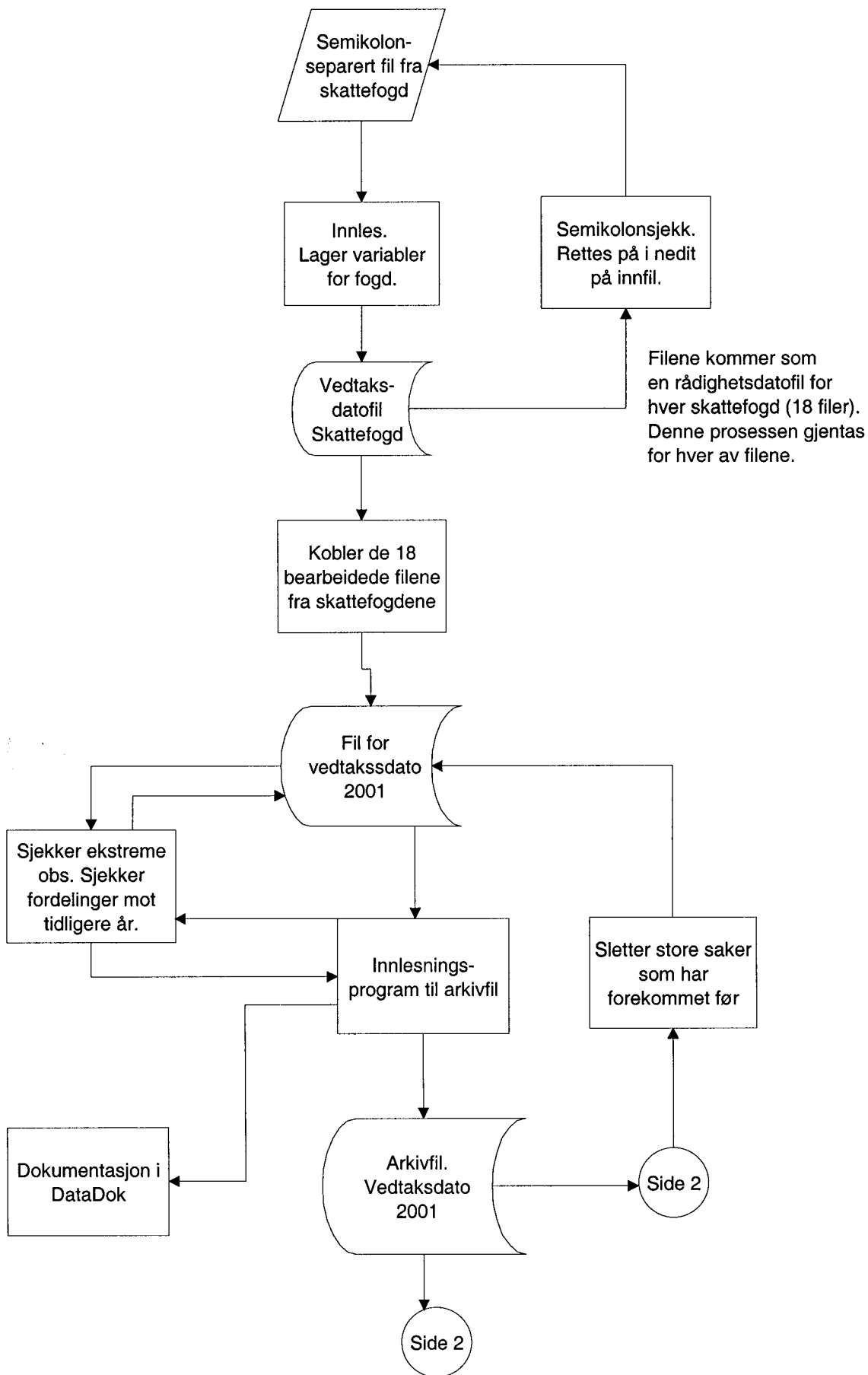
Litteratur

- Breivik, E. (1998): Arveavgiftsstatistikken, Notater 98/74, Statistisk sentralbyrå
- Epland, J. (1998): Inntekt etter skatt, Notater 98/43, Statistisk sentralbyrå
- Hellevik, M. (1998): *Arveavgiftsloven*, Skattebetalerforeningen, Oslo, 1998
- Langsether, Å. (1993): Arv, gaver og levekår, INAS rapport 93:4
- Pedersen, S.I. og L. Solheim (2002): Arveavgiftsundersøkelsen 1998, Notater 2002/58, Statistisk sentralbyrå
- Skatt og arveavgift ved dødsfall, Skattedirektoratet, 1997
- Statistisk sentralbyrå (2001): *Inntekt, skatt og overføringer 2001*, Statistiske analyser 45
- Stortingsproposisjon nr.1 1997-98.

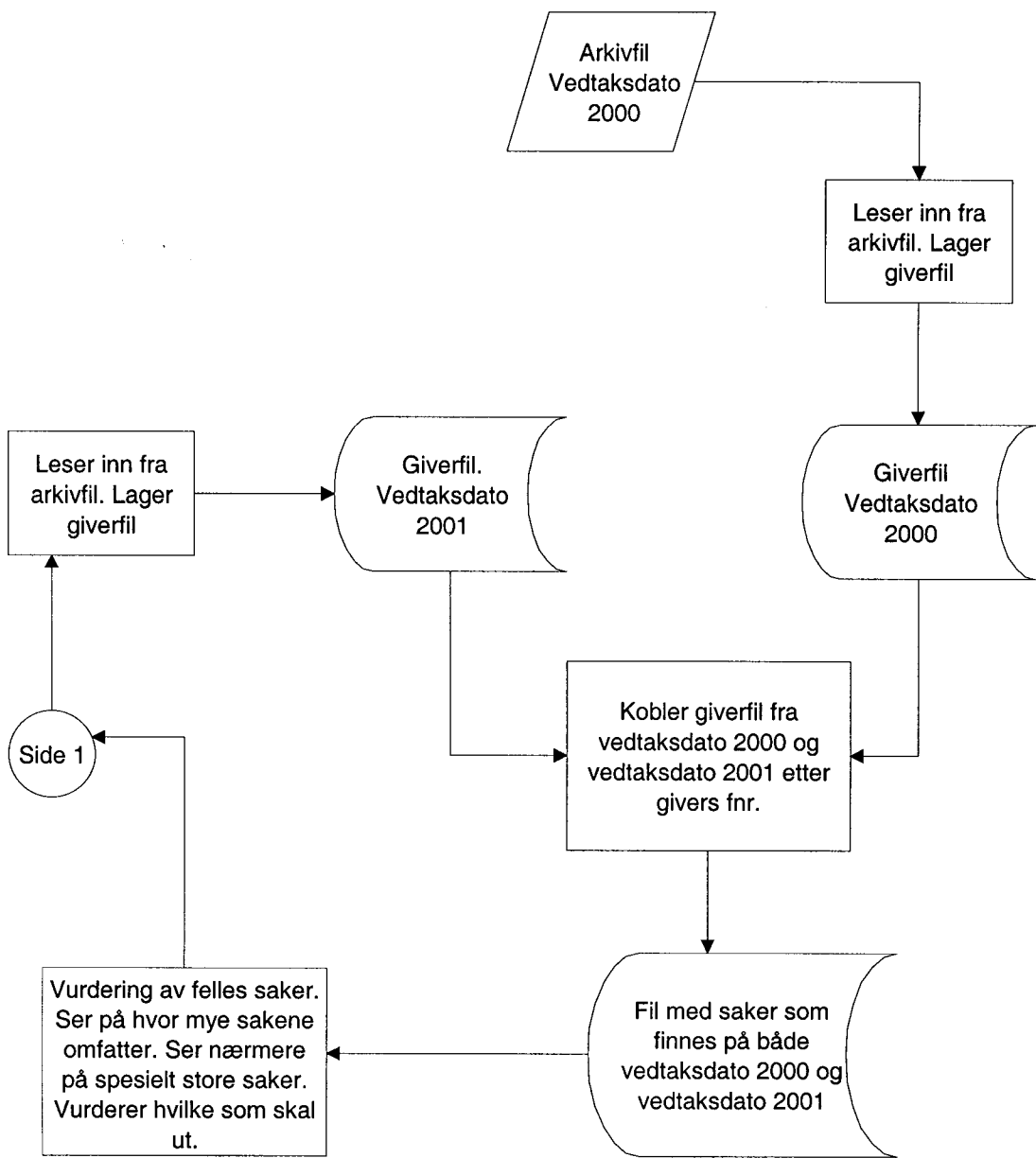
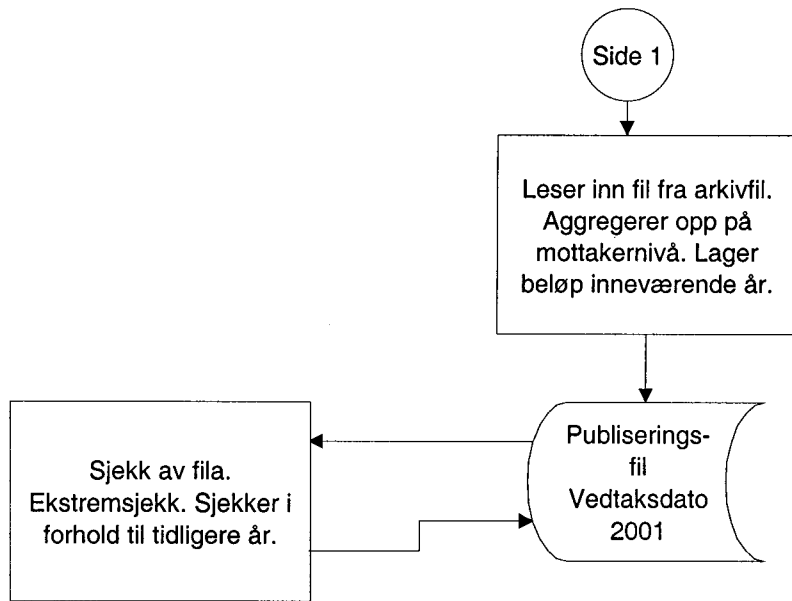
Rådighetsdato 2000

Vedtaksdato 2001

Blanketten skal brukes ved:

- a) dødsbo som arvingene straks overtar til privat skifte.
b) dødsbo som arvingene overtar til privat skifte etter at offentlig skiftebehandling er innstilt og boet er tilbakelevert arvingene til fri rådighet.

Svar nøyaktig og fullstendig på alle spørsmål. Hvis det ikke blir nok plass, kan spesifikasjon legges ved på eget ark.

Meldingen skal sendes til **skattefogdkontoret** i det fylket der avdøde var bosatt. Hvis avdøde var bosatt i utlandet, skal meldingen sendes til Oslo og Akershus skattefogdkontor.

Fristen for å sende melding om arv er seks måneder regnet fra dødsfallet. Hvis boet først har vært under offentlig skiftebehandling, men senere er tilbakelevert arvingene til fri rådighet, er fristen seks måneder fra datoen for skifterettens kjennelse om tilbakelevering.

Alle arvinger og loddeiere i boet har plikt til å sende melding og gi opplysninger ellers.

Meldingen skal vise formue og gjeld i boet på tidspunktet for dødsfallet. For bo som først har vært under offentlig skiftebehandling, og som senere er tilbakelevert arvingene til fri rådighet (ekstradert), skal meldingen i stedet vise boets formuesoppstilling og gjeld på det tidspunkt da skifteretten avsa kjennelse om tilbakelevering. Kopi av skifterettens registreringsforretning skal i tilfelle vedlegges.

1 Personalia

1.1 Avdødes fulle navn (etternavn, fornavn, mellomnavn)		Fødselsnr. (11 siffer)	
Siste adresse		Postnr./sted	Dødsdato
1.2 Sivilstand (sett kryss):			
☐ Ugift	☐ Samboer (se veiledning)	☐ Gift	☐ Registrert partnerskap
			☐ Separert/skilt
			☐ Enke/enkemann
1.3 Navnet på ektefelle/registrert partner		Fødselsnr. (11 siffer)	
Dødsdato for ektefelle/registrert partner hvis vedkommende er død tidligere			
1.4 Partenes formuesforhold (sett kryss):			
☐ Fullstendig felleseie	☐ Delvis særeie	☐ Fullstendig særeie	
1.5 Første avdødes bo er (sett kryss):			
☐ Uskiftet	☐ Helt skiftet	☐ Delvis skiftet	☐ Overtatt i sin helhet av lengstlevende (enearving)
1.6 Hadde avdøde opprettet testament? (sett kryss):		Ev. etterlatt seg skriftlige opptegnelser som helt ut er lagt til grunn for skiftet? (sett kryss):	
☐ Ja	☐ Nei	☐ Ja	☐ Nei
<i>Bekreftet kopi av testament/opptegnelser/ektepakt må vedlegges.</i>			
1.7 Skal hele eller deler av arven frafalles (sett kryss):			
☐ Ja		☐ Nei	

En arving kan helt eller delvis si fra seg falt arv (jf. arveloven av 3. mars 1972 nr. 5 § 74). Slikt frafall får virkning for arveavgiftsberegningen, jf. arveavgiftsloven § 8 tredje ledd. Erklæring om frafall må være innkommet skriftlig til skattefogdkontoret senest ved innlevering av melding om arv, eller innen den fristen som gjelder for innsending av arvemelding (arveavgiftsloven § 25). Når noen frafaller arv, fordeles arven som hovedregel som om vedkommende var død før arvefallet. Frafallsgiver som har livsarvinger må frafalle til samtlige barn, og med likt beløp til hver. For testamentarvinger gjelder særegne regler, skattefogdkontoret kan gi nærmere informasjon. Arveavgiften beregnes på de nye mottakernes hånd. Dersom arven fordeles på flere personer, gjør fribeløpet og de progressive avgiftssatsene at arveavgiften kan bli lavere. Frafall kan erklæres på skjema RF-1622.

2 Formuen ved dødsfallet

Her skal en ta med hele bruttoformuen til den avdøde (bruttoformuen i boet) pr. dødsdato (ev. tilbakeleveringsdatoen).
Formue i utlandet skal tas med. Eiendelene skal i utgangspunktet føres opp med antatt salgsverdi (unntak fra dette følger av rubrikkene 2.2 og 2.12).

2.1 Faste eiendommer av alle slag, herunder borettslagsleiligheter/andelsleiligheter.
Fyll ut opplysningsskjema. Legg ved eventuell takst eller salgsoppgjør. Se veiledning.

Hva slags eiendom	Gnr., bnr., boligselskapets navn, gate, husnummer, kommune, tomteareal, boareal

Er eiendommen planlagt solgt? (sett kryss): Ja Nei

2.2 Hvis arving(er) med åsetesrett eller annen slektning i rett nedstigende linje overtar jord- eller skog-eiendom, oppgi:	Gnr. og bnr.	Arvingens navn
	Overtakelsessum	Antatt salgsverdi

2.3 Jordbruksløsøre, buskap, maskiner og annet løsøre som hører til gårdsbruk og skogdrift, herunder travhester, pelsdyr, fjærfe og avling/varelager. Legg ved spesifisering og eventuell takst eller kostprisoppgave.

2.4 Innbo og annet løsøre, som ikke er tatt med foran	Brannforsikringssum	Antatt salgsverdi
---	---------------------	-------------------

2.5 Motorkjøretøyer	Før opp merke, årsmodell og km stand
---------------------	--------------------------------------

2.6 Fritidsbåter	Før opp merke, årsmodell
------------------	--------------------------

2.7 Bankinnskudd (herunder innskudd på postgiro, i overformynderiets fellesmasse og andre spareinnskudd)

Bankens/institusjonens navn	Innestående pr. dødsdato	Påløpte renter pr. dødsdato	Til sammen
			→ Sum

2.8 Kontantbeholdning, medregnet etterbetalt lønn, trygdepensjon o.l.

2.9 Pantobligasjoner og andre utestående krav. Ved plassmangel, legg ved eget ark.

Gnr, bnr, eventuelt navn på eiendommen og/eller skyldners navn	Pålydende	Rentesats og terminer	Opptjent rente	Samlet verdi
				→ Sum

Overfør summen til side 3

Sum overført fra side 2

2.10 Børsnoterte aksjer, ihendehaverobligasjoner, verdipapirfond og lignende verdipapirer. Ved plassmangel, legg ved eget ark. Se veiledningen bl.a. om verdsettelse.						
Selskapets navn/ev. type lån og prosentsats	Antall	Pålydende	Kurs/salgsv verdi	Påløpte renter	Samlet verdi	
					Sum →	
2.11 Ikke-børsnoterte aksjer, andeler i ansvarlige selskaper og kommandittselskaper. Hvis det ikke er plass, legg ved eget ark. Se veiledningen bl.a. om verdsettelse.						
Selskapets navn og organisasjonsnummer	Antall	Pålydende	Verdi som skal legges til grunn ved avgiftsberegningen	Hvilken sats er brukt? 30 eller 100 %	Samlet verdi	
					Sum →	
2.12 Livsforsikringspoliser (herunder gjeldsforsikring) og tilbakebetalingsbeløp etter livsrentepoliser Ta med poliser der noen står som begunstiget, og såkalte tolvforsikringer. Hvis andre enn den avdøde er forsikret, må en oppgi navnet og dokumentere gjenkjøpsverdien. For tolvforsikring skal navnet på den medforsikrede oppgis.						
Hva slags	Selskap				Utbetalt beløp (tilbakebetalingsbeløp)	
					Sum →	
2.13 Annen formue. Redegjør i særskilt vedlegg.						
2.14 Sum bruttoformue. Overføres til post 4.1						

3 Avdødes gjeld (også gjeld som er dekket av gjeldsforsikring) og omkostninger ved dødsfallet

3.1 Pantegjeld. Ta med påløpte renter pr. dødsdato. Legg ved spesifikasjon av pantegjelden med påløpte renter, rentesats og renteterminer.				
Fordringshaver	Hovedstol	Påløpte renter	Samlet verdi	
			Sum →	
3.2 Skattegjeld (se veiledning).				
3.3 Annen gjeld. Legg ved spesifikasjon som også viser mulige påløpte renter pr. dødsdato, rentesats og terminer (se veiledning).				
3.4 Utgifter til begravelse og gravsted (se veiledning).				
3.5 Andre kostnader og fradrag (se veiledning).				
3.6 Sum gjeld. Overfør til post 4.2.				

4 Nettoformuen og fordelingen av den

4.1	Sum brutto formue		+ 4.2	Sum gjeld		= 4.3	Netto- formue	
-----	----------------------	--	-------	--------------	--	-------	------------------	--

Hvordan nettoformuen blir fordelt (se veiledning).

1. Arvingens, legatærens, ev. gjenlevende ektefelles navn		2. Fødselsnr. (11 siffer)	3. Mottar verdier for (angi beløp)
4. Slektskapsforhold	5. Adresse og skattekommune. Telefon (privat og arbeidssted)		
1.		2.	3.
4.	5.		
1.		2.	3.
4.	5.		
1.		2.	3.
4.	5.		
1.		2.	3.
4.	5.		
1.		2.	3.
4.	5.		
Sum			

5 Gaver i arvelaters levetid

Her skal en føre opp alle gaver som arvelateren (og ved fellesbo også ektefellen) har gitt i levetiden, uten hensyn til om gavene kan være avgiftspliktige eller ikke (se veiledning).

Gavemottakerens navn (og adresse hvis det ikke fremgår ovenfor)	Fødselsnr. (11 siffer)	Slektskapsforhold til avdøde eller vedkommendes ektefelle	Når mottatt (dato)	Gaven bestod i:	Verdien av gaven på gavetidspunktet (beløp i hele kroner)

6 Fullmektig

Eventuell fullmektigs navn, adresse og telefonnr.

7 Underskrifter

NB! Alle arvinger eller deres fullmektig(er) og ev. også gjenlevende ektefelle må underskrive meldingen. Brukes en fullmektig som ikke er advokat, må vedkommende legge ved sin fullmakt i original eller bekreftet kopi. Enhver fullmektig må innhente alle opplysninger om hvorvidt arvelateren har gitt gaver som nevnt under del 5.

Jeg/vi bekrefter at disse opplysningene er gitt etter beste skjønn og overbevisning og så fullstendig som det har vært mulig, og at det etter mitt/vårt vitende ikke finnes noe uriktig i dem. Jeg/vi er kjent med at det er forbundet med straffansvar å gi uriktige eller ufullstendige opplysninger, og at det kan medføre ileggelse av tilleggsavgift.

Sted og dato	Underskrifter
--------------	---------------

Blanketten skal brukes ved:

- a) utdeling av arveavgiftspliktig gave (lov om arveavgift av 19. juni 1964 § 2),
b) utdeling av midler fra gjenlevende ektefelle i uskiftet bo (også når utdelingen er ledd i skifte av boet).

Meldingen skal sendes **skattefogdkontoret** i det fylket **giver er bosatt** på ytelsesstidspunktet. Er giver bosatt i utlandet, skal meldingen sendes Oslo og Akershus skattefogdkontor.

Fristen for å sende melding er en måned etter at midlene er ytt. Det skal sendes inn en melding for hver mottaker, også der begge ektefeller er givere.

Plikten til å gi melding påhviler giver eller gjenlevende ektefelle som deler ut midlene, mottaker og mulig tredjemann som mottar midlene til forvaring på vegne av mottaker. Melding skal sendes inn også ved helt eller delvis salg. Vederlaget føres under fradrag.

I blanketten brukes "giver" både om egentlig giver og om gjenlevende ektefelle i uskiftebo som deler ut midler fra boet til den avdøde ektefelles arvinger. "Ektefelle" brukes også om registrert partner og samboer etter arveavgiftsloven § 47 A, se veiledningen punkt 1.1.7.

1 Personalia m.m.

1.1 Giver		1.2 Givers ektefelle/registrert partner	
1.1.1 Givers fulle navn		1.2.1 Givers ektefelle/registrert partners fulle navn	
1.1.2 Fødselsnr. (11 siffer)		1.2.2 Fødselsnr. (11 siffer)	
1.1.3 Postadresse		1.2.3 Eventuelt også dødsdag og -år	
1.1.4 Postnr. og poststed		1.1.5 Telefon privat	1.1.6 Telefon arbeid
1.1.7 Siviltstand, se veiledning (sett kryss) ☐ Ugift ☐ Samboer (se veiledning) ☐ Gift ☐ Separert/skilt ☐ Registrert partnerskap ☐ Enke/enkemann			
1.3 Mottaker (se veiledning)			
1.3.1 Mottakers fulle navn		1.3.2 Fødselsnr. (11 siffer)	
1.3.3 Postadresse		1.3.4 Telefon privat	
1.3.5 Postnr. og poststed		1.3.6 Telefon arbeid	
1.4 Slektskapsforhold m.m.			
1.4.1 Mottakerens slektskaps- eller fosterbarnsforhold til giveren		1.4.2 Mottakerens slektskaps- eller fosterbarnsforhold til giverens ektefelle	
1.4.3 Slektskaps- eller fosterbarnsforhold mellom mottakerens ektefelle og giveren eller giverens ektefelle		1.4.4 Har giveren ført opp mottakeren eller dennes ektefelle, foreldre eller besteforeldre i testament? (sett kryss) ☐ ja ☐ nei	
1.5 Er det utdelte ytt av (sett kryss): ☐ felleseie ☐ særeie ☐ uskiftebo, eller ☐ boet etter avdøde er tidligere skiftet ☐ boet etter avdøde skiftes ved utdelingen			
Har avdøde ektefelle skrevet testament, skal kopi av dette legges ved. Er boet etter den avdøde ektefellen skiftet i forbindelse med utdelingen, skal kopi av skifteoppgjøret legges ved.			
1.5.1 Besvares kun ved utdeling av midler fra uskiftebo , se veiledning (sett kryss). Mottaker er felles arving. F.eks. felles barn eller barnebarn (dersom barnet til giver er død) ☐ ja ☐ nei Mottaker er kun arving etter førstavede: ☐ ja ☐ nei			
1.6 Når ble midlene ytt? Dato:			
1.7 Hvem skal betale arveavgiften: (sett kryss) ☐ mottaker ☐ giver			
Betaler giver arveavgiften, regnes dette som en ytterligere gave som skal tas med i avgiftsgrunnlaget			

2 Spesifikasjon og verdi av de utdelte midler

Før opp bruttov verdi av de utdelte midler på tidspunktet midlene ble ytt. Må verdien fastsettes ved skjønn, skal verdien føres opp med **antatt salgsv verdi**. Gjeld og andre forpliktelser som det kreves fradrag for, føres opp under pkt 3.

2.1	Kontanter				Skriv ikke i denne kolonne
2.2	Bankinnskudd og andre spareinnskudd av enhver art. Hvis det ikke er plass legg ved eget ark.				
	Bankens (institusjonens) navn	Innestående beløp	Påløpte renter		
2.3	Livspoliser. Før opp selskapets navn, polisenummer og forsikringsbeløp. Legg ved kopi av polisen med mulige påtegninger, eventuelt også oppgave fra selskapet over gjenkjøpsverdiens størrelse. Kopi av polisen kan fåes fra selskapet. Se veiledningen bl a om verdsettelse.				
2.4	Livrentepoliser. Før opp selskapets navn, polisenummer og forsikringsbeløp. Legg ved kopi av polisen med mulige påtegninger, eventuelt også oppgave fra selskapet over gjenkjøpsverdiens størrelse og om størrelse av livrenten etter den mulige fripolise. Kopi av polisen kan fåes fra selskapet. Se veiledningen bl a om verdsettelse.				
2.5	Faste eiendommer av alle slag, herunder borettslagsleiligheter/andelsleiligheter og aksjeleiligheter. Fyll ut opplysnings skjema. Legg ved eventuell takst. Se veiledningen for verdsettelse.				
2.5.1	Eiendommens navn, gnr, bnr, gate, husnr, kommune:				
2.5.2	Hva slags eiendom: bolig, fritids-, landbruks-, tomt eller annen fast eiendom:				
2.6	Jordbruksløsøre, legg ved spesifikasjon og takst				
2.7	Motorkjøretøyer, før opp merke, årsmodell og km stand:				
2.8	Fritidsbåter, før opp merke, årsmodell:				
2.9	Ettergivelse av lån som giver har ytt, herunder også lån som han har latt forelde. Legg ved kopi av avtale og nedbetalingsplan og dokumentasjon/oversikt over hvilke terminer som er nedbetalt.				
2.9.1	Når ble lånet ytt? Dato:	2.9.2 Rentesats	2.9.3 Lånets pålydende		
2.9.4	Påløpte og ikke betalte renter ved ettergivelsen/foreldelsen			+ →	
2.10	Pantobligasjoner og andre utestående krav. Ved plassmangel, legg ved eget ark				
	Gnr, bnr, eventuelt navn på eiendommen og/eller skyldners navn	Rentesats og terminer	Pålydende	Opptjent rente	
				+ →	
2.11	Børsnoterte aksjer, ihendehaverobligasjoner, verdipapirfond og lignende verdipapirer. Ved plassmangel, legg ved eget ark. Se veiledningen bl a om verdsettelse.				
	Selskapets navn, type lån og prosentsats	Antall	Pålydende	Kurs/salgsv verdi	Påløpte renter
					+ →
2.12	Ikke-børsnoterte aksjer, andeler i ansvarlige selskaper og kommandittselskaper. Hvis det ikke er plass, legg ved eget ark. Se veiledningen bl a om verdsettelse.				
	Selskapets navn og organisasjonsnummer	Antall	Pålydende	Verdi som skal legges til grunn ved avgiftsberegningen	Hvilken sats er brukt? 30 eller 100%
					+ →
2.13	Overføring av gjenstander, rettigheter og økonomiske fordeler av annen art enn nevnt foran. Legg ved spesifikasjon.				
2.14	Sum bruttov verdi av utdelte midler (summeres bare når verdi er angitt for alle utdelte midler)				

3 Fradrag i verdien av de utdelte midler. Legg ved dokumentasjon

Adgangen til fradrag i bruttoverdier er begrenset etter regler i arveavgiftsloven av 19. juni 1964 §§ 15 og 16. Det vil fremgå av skattefogdkontorets vedtak dersom fradragsposter ikke godkjennes. Se veiledning.					Skriv ikke i denne kolonne
3.1 Forpliktelser som påhviler giver, og som mottakeren har overtatt som vilkår for ervervet (f eks pantegjeld som påhviler overdratt fast eiendom). Legg ved dokumentasjon på at mottakeren har overtatt ansvar for gjelden. Ved plassmangel, legg ved eget ark.					
Fordringshaverens navn og adresse	Pålydende	Terminer	Rentesats	Påløpte renter	
3.2 Pantobligasjoner eller gjeldsbrev som mottaker har utstedt til giver som vilkår for ervervet. Legg ved kopi av pantobligasjonen/gjeldsbrevet, eventuelt avtale og nedbetalingsplan.					
3.2.1 Forpliktelsens art: (Sett kryss) ☐ Pantobligasjon ☐ Gjeldsbrev					
3.2.2 Pålydende		3.2.3 Rentesats			
3.3 Kontant vederlag som mottaker har betalt. Legg ved dokumentasjon. Se veiledning.					
3.4 Inntektsnytelse (pensjon, føderåd mv), bruksrett eller borett som giveren har forebeholdt seg selv eller andre som vilkår for ervervet. Legg ved kopi av avtalen.					
3.4.1 Årlig kontant inntektsnytelse/pensjon:		3.4.2 Årlig verdi av føderåd og bruksrett eller borett:			
3.4.3 Navn og adresse til mottaker(e):			3.4.4 Fødselsnummer		
3.4.5 Mener den avgiftspliktige at han kan kreve fradrag for ytelsene i sin inntektsligning? (Se veiledningen) (Sett kryss) ☐ Ja ☐ Nei					
3.4.6 Inntektsnytelsens antatte kapitalverdi (beregnet etter arveavgiftsloven av 19. juni 1964 § 15, tredje ledd) kan føres opp, men er ikke nødvendig. Skattefogdkontoret vil på bakgrunn av opplysningene som er gitt ta stilling til om fradraget kan kreves og beregne fradraget.					
3.5 Overdragelsesomkostninger (dokumentavgift, tinglysningsgebyr, omregistreringsavgift etc) som er betalt av mottaker. Legg ved dokumentasjon.					
3.6 Andre fradrag. Legg ved spesifikasjon.					
3.7 Sum fradrag i verdi av utdelte midler (summeres bare når verdi er angitt for alle fradragsposter)					

4 Nettoverdi av de utdelte midler

4.1 Bruttoverdi, overført fra pkt 2.14 (overføres bare når verdi er angitt for alle de utdelte midler)	Skriv ikke i denne kolonne
4.2 Fradragsposter, overført fra pkt 3.7 (overføres bare når verdi er angitt for alle fradragsposter)	
4.3 Nettoverdien av de utdelte midler (summeres bare når pkt 4.1 og 4.2 er fylt ut)	

5 Tidligere gaver (eller utdelinger fra det uskiftede bo)

Før opp alle tidligere gaver, ved fellesbo også gaver fra den annen ektefelle, samt tidligere utdelinger av midler fra uskiftebo til mottaker. Leilighetsgaver innenfor rammen av vanlig skikk og bruk tas ikke med. Også gaver og utdeling fra uskiftebo som tidligere er meldt til skattefogdkontoret skal tas med (vis til tidligere gavemelding). Tidligere utdeling vil ha betydning ved beregningen av arveavgiften.

Mottakers navn og adresse	Fødselsnr. (11 siffer)	Slektskapsforhold til giver eller dennes ektefelle/registrerte partner	Når ble gaven ytt/gitt, dag, måned, år	Hva besto midlene i	Midlenes verdi på ytelsestidspunktet

6 Særlige opplysninger

7 Underskrifter

Jeg/vi forsikrer om at disse opplysningene er gitt etter beste skjønn og overbevisning, og så fullstendig som det har vært mulig, og at det etter mitt/vårt vitende ikke er noe uriktig i dem.
Jeg/vi er kjent med at det følger straffeansvar med å gi uriktige eller ufullstendige opplysninger, og at det kan medføre tilleggsavgift.

Sted	Dato
Underskrift av giver(ne)	Underskrift av mottaker
	Underskrift av tredjemann som mottar midlene til forvaring på vegne av mottakeren

En arving kan helt eller delvis si fra seg falt arv (jf. arveloven av 3.mars 1972 nr. 5 §74). Slikt avslag får virkning for arveavgiftsberegningen, jf. arveavgiftsloven §8 tredje ledd.

Dersom arvingen er umyndig kan avslag bare gis når overformyndieret samtykker i det. Arven skal fordeles som om avslagsgiver var død før arven falt. Arving som ikke har livsarving kan likevel gi avslag til fordel for særskilte medarvinger. Annen fordeling av arven er ikke tillatt. Det kan ikke være knyttet forbehold eller vilkår til avslaget, bortsett fra at arven skal være avslagsmottakers særæie.

Det er ikke i ettertid adgang til å rette ugyldige avslag. Overføringer i tråd med ugyldige avslag regnes som etterfølgende gavedisposisjoner som i sin tur kan medføre arveavgift.

Se "veiledning til melding om arv" punkt 4.

Arv til umyndige over 75.000 kroner skal meldes til overformyndieret. Kopi av meldingen til overformyndieret skal vedlegges.

Vi gjør oppmerksom på at skattefogdkontoret gir overformyndieret melding om arv til umyndige.

Viktig: Ved privat skifte må erklæring om avslag være kommet inn til skattefogdkontoret senest ved innlevering av melding om arv, eller innen seksmånedersfristen for innlevering av arvemelding. Denne fristen er absolutt, skattefogdkontoret kan ikke behandle for sent innkomne erklæringer om avslag på falt arv.

Arving

Navn:	Fødselsnummer:
-------	----------------

I boet etter

Navn:	Fødselsnummer:
-------	----------------

Avslag på arv

Jeg gir avslag på arv med til sammen	beløp	til fordel for (kun ett av alternativene kan velges):
1 Hvert av mine barn med	beløp	til hver
2 Mitt eneste barn med	beløp	
3 Til særskilt(e) medarving(er) med	beløp	til hver
4 Nærmeste arving(er) etter loven med	beløp	til hver
Navn, adresse og fødselsnummer på de som mottar arv ved avslag:		

Underskrifter

Sted og dato:	Sted og dato:
Avslagsgivers underskrift:	Underskrift fra den/de som har mottatt arv ved avslaget:

De sist utgitte publikasjonene i serien Notater

- 2002/53 E. Dalheim: En skjemabasert komplettering av registeret over befolkningens høyeste utdanning - Opplysninger om opplæring, skolegang og utdannig 1999. 59s.
- 2002/54 O. Klungesøy: Lineære modeller - Av høyeste rang -. 75s.
- 2002/55 G. Dahl: Innvandrere og trygd. 28s.
- 2002/56 L. Vågane: Samordnet levekårsundersøkelse 2001 - tverrsnittsundersøkelsen. Dokumentasjonsrapport. 121s.
- 2002/57 A-K. H. Grorud: Bedrifts og foretaksregisteret. Regler og rutiner for ajourhold. Oppdatert versjon september 2002. 94s.
- 2002/58 S.I. Pedersen og L. Solheim: Arveavgiftsundersøkelsen. 50s.
- 2002/59 T. Løwe: Boligpreferanser og livsfase. 29s.
- 2002/60 T. Hoel: Cai2000 - Sentraladministrasjon . Systemdokumentasjon. 128s.
- 2002/61 H.C. Hougen, Ø. Kleven og S. Opdahl: Undersøkelse om livsløp og helse blant 55-årige menn 2001. Dokumentasjonsrapport. 68s.
- 2002/62 H.C. Hougen: Den nasjonale reisevaneundersøkelsen 2001. Dokumentasjonsrapport. 114s.
- 2002/63 T.M. Normann: Omnibusundersøkelsen mai/juni 2002. Dokumentasjonsrapport. 53s.
- 2002/64 V.V. Holst Bloch: Arealbruksstatistikk for tettsteder. -Områdemodellering. 38s.
- 2002/65 F. Strøm: Arbeidsgiveravgiften - Soneinndelingens utvikling. Endringer i perioden 1998-2002. 31s.
- 2002/66 T. Løwe: Boligkonsum etter alder og kohort. Analyser av boforholdsundersøkelsene 1967-1997. 58s.
- 2002/67 D. Q. Pham: Å simulere revisjoner for sesongjusterte tall og trend fra X-12-ARIMA. 15s.
- 2002/68 V.V.Holst. Bloch: Arealstatistikk fra GAB og BoF. - Datagrunnlag og metode for overføring av næringskode. 22s.
- 2002/69 E. Eng Eibakk: Undersøking om foreldrebetaling i barnehager, august 2002. 44s.
- 2002/70 T.M. Normann: Omnibusundersøkelsen august/september 2002. Dokumentasjonsrapport. 34s.
- 2002/71 L. Holand: Forretningsmessig tjenesteyting. Dokumentasjon av beregningene i nasjonalregnskapet. 31s.
- 2002/72 V.V. Holst Bloch: Arealstatistikk fra GAB og FKB. Datagrunnlag og metode for produksjon og arealtall. 37s.
- 2002/73 A. Rolland: Kvalitet i grunnpoplæringen. En kommentar til NOU 2002:10. 22s.
- 2002/74 G. Daugstad, B. Holtet og T. Krokstad: Dokumentasjonsnotat for FylkesKOSTRA vidregående opplæring 2002. 200s.
- 2002/75 S. Blom og B. Lie: Holdninger til innvandrere og innvandring. Spørsmål i SSBs omnibus i august/september 2002. 45s.
- 2002/76 J. Epland og G. Frøyland: Husholdningenes inntekter. En sammenligning av nasjonalregnskapet og inntektsundersøkelsens inntektsbegreper. 24s.
- 2002/77 L. Vågane: Levekårsundersøkelse blant landbruksbefolkningen 2002. Dokumentasjonsrapport. 44s.
- 2002/78 N. Buskoven: Forprosjekt til undrsøkelse om kommuners utgifter i forbindelse med statlige asylmottak. Dokumentasjonsrapport. 38s.